

Adrodd i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	15 Ebrill 2024
Swyddog Arweiniol	Dawn Docx, Prif Swyddog Tân
Swyddog Cyswllt	Dawn Docx, Prif Swyddog Tân
Pwnc	Adolygiad Diwylliannol Annibynnol



PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Diben y papur hwn yw rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am daith ddiwylliannol Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (GTAGC) a'r cynnydd tuag at gomisiynu Adolygiad Annibynnol o Ddiwylliant.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Dechreuodd gwaith o ddatblygu'r diwylliant o fewn GTAGC yn 2021. Ym mis Mawrth 2024, cytunwyd gyda'r Dirprwy Weinidog Partneriaeth Gymdeithasol i gomisiynu adolygiad annibynnol o ddiwylliant ar y cyd â Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru. Bydd hyn yn cyfrannu at gynnydd parhaus GTAGC o ran gwella amgylchedd gwaith gweithwyr a darparu Gwasanaethau i'r cyhoedd yng Ngogledd Cymru.

ARSYLWADAU GAN Y PANEL GWEITHREDOL/PWYLLGOR ARCHWILIO

- 3 Mae'r papur hwn yn adeiladu ar y diweddariad llafar a roddwyd i Aelodau'r Panel Gweithredol a'r Pwyllgor Archwilio gan y Prif Swyddog Tân ar 18 Mawrth 2024.

ARGYMHELLIAD

- 4 Dylai'r Aelodau:
 - i) Nodi cynnwys y papur; a
 - ii) chymeradwyo creu cronfa wrth gefn i ariannu'r adolygiad annibynnol a'r rolau ategol o fewn y Gwasanaeth.

CEFNDIR

- 5 Ers penodi'r Prif Swyddog Tân newydd yn 2021, mae Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) wedi cefnogi ei hawydd i wella GTAGC a'i ddiwylliant. I'r perwyl hwnnw, cefnogodd yr Aelodau ganfyddiadau'r Prif Swyddog Tân pan adroddodd yn ôl iddynt ar ôl ymweld â phob gorsaf, criw ac adran yn ei 100 diwrnod cyntaf.

- 6 Yn yr un modd, cymeradwyodd yr Aelodau'r angen i gynnal arolwg annibynnol ddiwylliant ym mis Medi 2021 fel asesiad sylfaenol o'r diwylliant presennol. Yn dilyn hyn, crëwyd cynllun gweithredu i wella diwylliant y Gwasanaeth. Cafodd y cynnydd a wnaed dros 24 mis ei ailasesu gydag arolwg diwylliannol annibynnol arall ym mis Medi 2023 ac adroddwyd yn ôl i Aelodau'r Awdurdod mewn Seminar Diwylliant i Aelodau ym mis Chwefror 2024.
- 7 Yn y cyfamser, ar 3 Ionawr 2024, cyhoeddwyd yr Adolygiad Annibynnol o Ddiwylliant Gasanaeth Tân ac Achub De Cymru (GTADC). Mewn ymateb i'r canfyddiadau ar 5 Chwefror 2024, cyhoeddodd y Dirprwy Weinidog Partneriaeth Gymdeithasol, Hannah Blythyn, fod Awdurdod Tân ac Achub De Cymru yn cael ei ddileu a phenodi pedwar comisiynydd annibynnol i sicrhau bod argymhellion yr adolygiad a'r rhai a wnaed gan y Prif Gyngorydd Tân ac Achub yn cael eu gweithredu.

GWYBODAETH

- 8 Cyfarfu Cadeirydd yr Awdurdod a'r Prif Swyddog Tân â'r Dirprwy Weinidog a'i swyddogion ar 19 Chwefror a 4 Mawrth 2024 i drafod y cynnydd sydd wedi'i wneud o ran diwylliant o fewn GTAGC. Mae'n cydnabod bod GTAGC a GTACGC mewn lle gwahanol ar eu taith ddiwylliannol i GTADC. Mae'r ddau Wasanaeth yn cytuno â datganiad y Dirprwy Weinidog a gyhoeddwyd ar 11 Mawrth 2024 y gall y sector cyhoeddus yng Nghymru fod yn esiampl o gynwysoldeb a chefnogaeth, nid yn unig i'w gweithluoedd, ond i'r cymunedau y maent yn eu gwasanaethu.
- 9 I hybu'r bwriad hwn, cynigiodd GTACGC a GTAGC i'r Dirprwy Weinidog y byddent yn comisiynu gwasanaeth arbenigwr diwylliant sefydliadol allanol ar y cyd i gynnal adolygiad o'r cynnydd y mae'r ddau GTA yn ei wneud. Cytunwyd ar hyn ac roedd yn sail i'r datganiad a gyhoeddwyd gan y Dirprwy Weinidog ar 11 Mawrth 2024.
- 10 Mae'r Cylch Gorchwyl wedi'i gytuno ar sail pwyntiau bwled datganiad y Dirprwy Weinidog a'r bwriad yw caffael y gwasanaethau hyn drwy fframwaith. Hyd nes y derbynnir tendrau ni allwn fesur y gost i GTAGC ond byddai'n ddoeth creu cronfa wrth gefn i ariannu'r adolygiad a swyddi dros dro i gefnogi'r llwyth gwaith.
- 11 Fel rhan o'r adolygiad arfaethedig, a thrwy'r darparwr arbenigol penodedig, ceisir barn a phrofiadau partïon â diddordeb, gan gynnwys staff presennol a chyn-aelodau o staff. Bydd y sylwadau hyn yn cael eu casglu a'u hystyried er mwyn sicrhau eu bod yn cael eu hadlewyrchu yng nghasgliadau cyffredinol yr adroddiad a chynlluniau gweithredu'r dyfodol. Mae'r ddau GTA wedi cytuno y bydd adborth o'r fath yn cael ei gyfyngu i brofiadau o fewn amserlen benodol, sydd eto i'w chytuno.

- 12 Bydd yr adroddiad terfynol gan yr arbenigwyr diwylliant annibynnol, ynghyd ag unrhyw feysydd i'w gwella a nodwyd, yn cael eu cyflwyno i'r Awdurdodau Tân ac Achub a Llywodraeth Cymru, fel tystiolaeth bellach o sicrwydd annibynnol. Rhagwelir y bydd y ddau adolygiad ar wahân hyn yn cyfrannu at gynnydd parhaus GTACGC a GTAGC o ran gwella eu diwylliant sefydliadol tra hefyd yn rhoi tystiolaeth a sicrwydd i randdeiliaid o ymrwymiad a chynnydd y ddau Wasanaeth i newid diwylliannol.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Bydd y gwaith parhaus hwn yn cyfrannu at nodau llesiant Cymru Fwy Cyfartal a Chymru Iachach
Cyllideb	Bydd cronfa wrth gefn yn cael ei rhoi o'r neilltu i ariannu'r adolygiad a rolau dros dro i gefnogi'r broses
Cyfreithiol	Dim
Staffio	Bydd hyn yn cael ei benderfynu unwaith y bydd y tendrau ar gyfer y gwaith adolygu wedi'u hasesu
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/y Gymraeg	Bydd yr adolygiad hwn yn rhoi sicrwydd ac arweiniad ar barhau i wella diwylliant o fewn GTAGC
Risgiau	Mae Datganiad y Gweinidog wedi codi disgwyliadau rhanddeiliaid a gweithwyr y dylid eu bodloni.